

R. DANILO

JESENJE LIŠĆE

25300

R. DANILO: JESENJE LIŠČE

R. DANILO

JESENJE LIŠĆE

PJESME

ZAGREB 1941

NAKLADA PISCA

TISKARA L. JANZON

Umjesto predgovora...

KUBIZMU, DADAIZMU I SUPER- MODERNOJ...

Ja znadem mnogi će da se naruga,
Kad čita pjesme ove starog kova,
Ja znam, da danas struja vlada druga,
U umjetnosti era posve nova.

I slike danas sasvim su moderne,
Na brzu ruku slikar ih nadrlja,
Sačuvaj Bože, da bi bile vjerne,
Tek glavno, da je žarkih boja mrlja!

I kipovima uzor novi vrijedi:
Kvadratne glave, noge poput slona,
Na hrptu peta, a glava u srijedi,
To slika vam je novog Apolona!

A pjesmama se ritam posve sroza,
Ta metrici se pjesnik danas ruga,
Da ne znaš što je pjesan, što je proza,
Jer autor neće u mu biti sluga...

Al' nek vam budu te kvadratne glave,
Te noge slona, ta moderna slova!
Ja nisam željan te moderne slave,
Jer ja sam čovjek — malo starog kova...

THE UNITED STATES OF AMERICA
DEPARTMENT OF THE INTERIOR
BUREAU OF LAND MANAGEMENT

WYOMING
SANDWICH MOUNTAIN
NATIONAL MONUMENT
LAND ACQUISITION

WHEREAS, certain lands within the
Sandwich Mountain National Monument
are owned by the United States of America
and are being offered for sale to the public

under the provisions of the Act of
March 3, 1909, entitled "An Act to
provide for the sale of certain lands
within the Sandwich Mountain National Monument"

and the Act of March 3, 1909, entitled
"An Act to provide for the sale of certain
lands within the Sandwich Mountain National Monument"

and the Act of March 3, 1909, entitled
"An Act to provide for the sale of certain
lands within the Sandwich Mountain National Monument"

USPOMENE

DAN DUŠA

Posvećeno uspomeni

Djure Arnolda, najtoplijeg
hrvatskog liričara.

Jesen pustim vlada krajem,
Golo svo je već drveće.
A samotnim Mirogajem
Starac jedan lako šeće.
Medj' grobovi on dok kroči
Čitajući spomen slova,
Mnoge znance on uoči
Što odoše s dola ova...
— Svi ste tuj već, šapnu sjetno,
Drugovi iz moga doba,
Svi polako, neprimjetno
Stigoste do svoga groba!
Samo ja još ovdje ostah
Sameat u tom tužnom dolu.
Za grob i ja zreo postah.
Već mi smrt je na pomolu.
Ali neka — i ja eto
Skoro k Vam ću srca laka.
Dosta sam već zemljom šeto,
Za me sad je samo raka!
Zboreć tako starac stane
Časkom sav se mislim' preda,
I živom mu, gle, postane
Mnoga uspomena bl'jeda...
Djetinstvo mu prodje umom
— Tu nasmiješi on se lako —
Seoskim kad još je drumom
Bosom nogom vedro skako.
Tad za brigu nije znao,
Radost tek u izobilju,
Sv'jet mu sav u zlatu sjao.
Nije znao još za zbilju!
Tada život nije breme
Niti trh i muka bila:
— Oh, daleko to je vr'jeme.
Uspomena davna, mila...
Govoreći sam sa sobom

Starac šetnju si produži.
 Kad pred jednim opet grobom
 Spomen-slika mu se pruži:
 Križ tek skroman vrh mu glave,
 A i taj već sav se svio — —
 Pao je na polju slave,
 Ratničkim mu drugom bio. — — —
 Tamo dalje starac hrli
 Gdje mu mramor kamen skriva
 Jedan grobak mili, vrli:
 Tam' mu otac sanak sniva...
 Misli pri tome mu lete
 U kraj lijepi kano bajka,
 Jadranske uz žale svete,
 Gdjeno mu počiva majka. —
 I teški se uzdah vinu
 Iz starčevih grudi trudnih,
 Tek spomen mu svjetlost sinu
 Iz očiju jošte budnih.
 Ali onda dalje žuri,
 Da posjete svoje svrši,
 Kod jednog se groba zguri
 I tu mu se snaga skrši.
 — Ovdje, šapuće kroz suze,
 Zena, djeca su mi mila,
 Davno već što Bog ih uze,
 Zadnja nada su mi bila...
 Oko suzom mu se rosi,
 Na križ glavu si prisloni,
 Kao Boga da sad prosi
 Da mu uzme život bo'ni — —
 Bog mu, vječni, se smilova.
 Svetu ruku svoju pruži,
 Vodi ga u carstvo snova,
 Da ga s dragim njegovim združi...
 — — — — —

Jesenji se sumrak gusti
 Preko groblja razastira,
 Noćca krila svoja spusti
 Preko čarnog carstva mira.
 Povjetarac lak se diže,
 Među humke sve se riva,
 Al' do starca kada stiže,
 Stane — da mu san poštiva...

IN MEMORIAM DRAGUTINU DOMJANIĆU

najvećem kajkavskom pjesniku

NEKAJ je čudno vu zagorskom kraju,
 Se mi se žalosni činiju ludi,
 Čak i slaviček začkomel je v gaju,
 Nit' se potokom više ne mudi.

PLAČEJU ludi kak dečica drobna,
 Nigdo se suze svoje ne srami:
 Došla med nas vam žalost je kobna,
 Nigdo popeval ne bu već nami!

ONOG već ni — ki znal nam je vezda
 V kipce spelavat naše nam kraje,
 Selo i šumu, ptičkov gnezda,
 Livade, pola, gorica i gaje...

RODA se svoga nije on sramil.
 Horvatske zlagal popevke je same,
 Z nami osećal — navek je z nami
 Rad imel naše krvave ciklame!...

VENDAR ga nema, prah si je stresel
 Z nog, pa se rešil življenja je žmehka,
 Ajngel mu dušu je v nebo odnesel,
 Horvatska zemla naj mu bu lehka!

TVOJ PUT TI NIJE...

Tvoj put ti nije bio posut ružam',
Nit' ćilim prostro ti se nije mek,
Bogatstva nisam mogao da ti pružam,
Nit' zlatom sladit životni ti vijek.

U znaku borbe provela si dane,
I nevolja ti bila stalan gost,
Tek kora kruha mjesto druge hrane,
Pa i nju kadkad smjenio je post!

Ni stanak nisu ponositi dvori
Ti bili — ko što želja mojih vaj,
U skromnoj izbi ti nam domak stvori,
Al' kut taj mali bio nam je raj...

A kada bolest podmukla te savi,
Tad srcem mojim prošlo je ko trn,
I poput munje sinu mi u glavi —
Da danak bliža mi se težak, crn — — —

— — — — —
Sad svemu kraj je — tek što trenuh okom,
Pred lik tvoj previ mi se veo gust,
A život dalje teče svojim tokom,
Tek naš je domak ost'o prazan, pust...

KAD SU ONO...

Kad su ono tebe jesenjega dana
Odnijeli na zadnji, tužni, teški put,
Ja ostadoh sam sred pustoga mi stana,
Gdje mi tužan spomen posta svaki kut.

Pitali me ljudi, sve susprežuć dah,
Hoću l' ovdje ostat, neće l' bit me strah?

Strah? — Od čega? — odgovorih ja im meko,
Zar od toga, da će duh tvoj k meni doć?...
Toga se ne bojim — jer od tamo preko
Povratka već nema — tamo vlada noć...

Pa da baš i dodješ — dobra si mi bila,
Za života svoga vjekom vjeran drug,
Pa i sad mi ne bi ništa naudila,
Kada spadaš preko, u pokojnih krug!

M A J K A

»Kud ćeš sinko u tudjinu?«
Govoraše svome sinu
Bolnog srca jadna mati:
»U tudjini robovati,
Kad kod kuće ti je bolje,
Imaš svoju kuću, poljel«

»Moram, majko, u svijet ići,
Želju svoju ću postići,
Vidjet svijeta svakom treba,
Naći ću i drugdje hljeba.«
»Nemoj sinko tako zborit,
Nemoj majke tugom morit!«

Ne slušaše ludo dijete
Materine riječi svete,
Ni ne vidi kako pati,
Već se svoga štapa lati,
Ni zbogom joj reko nije,
A mati mu suze lije.

Al' umjesto da proklinje
Svoje neposlušno dijete,
Moli Boga i zaklinje,
Tražeć pomoć Majke svete.
Blagoslova svome sinu,
Što pobježe u tudjinu.

Mladić dotle se raduje
I zanosne misli kuje
O junaštvu svome sniva,
Kao što u priči biva.
Uzrujana njeg'va mašta
Prikazuje njemu svašta.

Prodje kratkih mjesec dana,
A majčinog srca rana
Sve dublja i dublja biva.
Jedne noći ona sniva,
Da joj sinak teško pati,
Cijeli dan da zove mati...

Kad je novi danak svan'o,
Sunce već ujutro rano
Jedno lice osvjetljava,
Koje vječni sanak spava...
Majke sree tugu nije moglo da pregori,
Strah za sinom svojim majku mu umori!

TEŠKE MISLI

Sred zimske noći sjedim radeć žurno,
Do zore gotov mora biti rad.
Al' spomen u mom srcu hara burno,
U blizu prošlost zamislim se sad...

O danim snivam, što su bili sretni,
Kraj tebe što sam proveo ih ja.
Al' meni samo osta spomen sjetni,
I sunce sreće meni već ne sja!

I zato podjoh svijetu na sve strane
I bacih se u vrtlog, život, sjaj.
Da zaboravim prošle sretne dane.
Da negdje nadjem zaboravi vaj.

U Kini bijah, gdje uz čašu čaja
Za opiumom se hvatah jadan sav.
No usred snova tajnovitog kraja
Ne mogoh naći željen zaborav.

I japanskih sam geisha slušo poje
I krizantema udisao dah.
U svakoj ali vidjeh lice tvoje
I spomen vrati mi se u taj mah.

Pod Himalaju podjoh, tamo do fakira,
Misterij tih da upoznam i sam.
No usred čudnih, tajnih im okvira
Ja samo tebe vjekom ugledam!

I kudgod podjem, tako me proganjaš,
Fantoma lik poprimila si ti.
Svedj glasom tv'im u uhu mi odzvanjaš,
Zbog tebe već ne mogu spavati...

I noćas tako sjedim radeć žurno.
Do zore gotov mora biti rad.
Al' spomen u mom srcu hara burno —
I vjek će harat — milo, zbogom sad!

DOMOM I SVIJETOM

SUSJEDGRADSKI SNI

Sa strma vrha, što se iznad Save
Uzdigo gordo usred šume guste,
Od davne snivam susjedgradske slave,
Od koje šapću zidine mi puste.

Pred okom mojim prošli vijek se stvori,
U bedeme se zid sa zidom hvata,
Preda mnom stoje ponositi dvori.
Na lance teška spuštaju se vrata.

I grof se Tahi moćni eto javi,
A za njim četa silna, mnogobrojna,
U red pred dvorcem vojska se postavi
Leprši barjak, zveči truba bojna.

Kud kreće vojska silna ta i jaka,
Navalit zar na tudje idu dvore,
Il' možda kreće četa tih junaka
Da razbojnike hvata usred gore?

Nažalost nisu razbojničke čete,
Nit' tudjeg grofa cilj su dvori bijeli,
Na narod kreću, mučenike svete,
Što slobodu zatražit se usmjeli!

Jer stubičke se ispod lipe stare
Sakupi narod pred Gubca, Pasanca,
Navalit spreman je na gospodare,
Da se teškog riješi robstva lanca.

A dalje, što se dalje za tim zbilo?
Govor'te dalje, zidine oj stare!
Pobijedilo zar pravde tad je bilo?
Al' šute zidi — za me već ne mare...

U Zagreb podji, tam na gornje trge,
Jer tamo konac priče tražit valja,
Još danas tamo željezne su kvrge,
Pominjué Gubca, seljačkoga kralja!

KORMILAREVA VIZIJA

Tamna je noć, ni prsta pred sobom
Razabrat ne možeš, osim kada
Bljesak zatitra nebeskim svodom,
S neba se lije svom snagom grada.
Ko da se oblaci prolomiše,
A grmljavina tutnji sve više.

Bura već traje puna tri dana,
More se diže, spušta i bjesni,
Uz pripomoć svoga kapetana
Momeci su svoje dužnosti svijesni,
Mornari broda što morem luta,
U orkan kog baci sudba kruta.

Buru već prošli momci su čestu,
Samrti lednoj gledeć u čelo.
Svaki stog od njih na svom je mjestu,
Buri i sad protivi se smjelo.
Kormilar mladi stoji na krmi,
Okolo njega kiši, blješti i grmi.

Sigurnom rukom krmom upravlja
Kako kapetan s mosta to više,
Za spas svog broda na kocku stavlja
Svoj život mladi — i ne uzmiče.
Dok preko njega idu talasi,
Za krmu se drži i opet spasi.

Duša što silom zatražit hoće
Tijelo ni voljom dati ne može
I — već mu ruka smalaksat počeo,
Bez njega brod je prop'o — o Bože,
Lagano ruka krmu ispusti,
»Pomozi Bože!« tiho izusti...

Baš u ovom groznome času
Kormilar pogled nebu upravi,
Nadajuć odonde još se spasi,
U moru strašnom da ne zaglavi.
Kad li kraj sebe glas začuje,
Glas, ko da njegova žena tu je!

Preplašen on se tamo okrene,
Bože — je li to san ili java?
Eto kraj njega njegove žene,
Čim ju opazi, hvata ga strava!
Prizor taj njemu um ne dokuči,
Drži, da neka ga prikaza muči.

Ona se smješi, pristupa bliže,
Bodreć ga gleda, glavom mu klima;
Pa sasvim do njega ona kad stiže
Čvrsto za krme kotač se prima.
Sigurnom krmu zahvaća rukom,
Kao do plovi poznatom lukom!

Kad li to kormilar mladi vidi
U pomoć priskoči vjernoj ženi,
Duša tijelo ovaj put postidi,
Živeći opet otvrdnu lijeni.
Zajedno oni kormilom vrte,
Zajedno u noć tu strašnu srte...

Nije još prošlo sata ni pola,
Kad li sa jarbola stražar zove,
Gromornim glasom uzvikne: »Hola!
Kopno se vidi desno od prove!«
U isti se čas i krmar prene,
U isti čas nestane mu žene!

Kratko je vrijeme bilo još muka,
No dvostruku snagu svaki je dao,
Ta eto blizu čeka ga luka.
Odmora bit će, svatko je znao.
I — još samo vremena malo,
Uz tutanj lanca — sidro je palo!

ČE ŽMEHKO TI JE...

Bogec, ki nema nikaj na svetu,
Vu stranom koj kraju krušec si služi,
Sečal se bude prošlemu letu
Tam negdi, gdi mu selo se pruži.

I če mu postane pri srcu žmehko,
Kad ga prevzemeju hudi ti cajti,
Jeno još more, zamisli se lahko,
Na domovinu, i mir će si najti.

Na domovinu, na poznate steze,
Tam gdi su hiže z slamom pokrite,
I makar grdo v život zagreze,
Samo naj doma misli mu hite.

Naj se na Zagorje domače seti,
Na se poznate brege i dole,
Na ona pola, livade, kleti,
Naj si pomisli — i bu mu bole...

S U Ž A N J

Kroz maleni otvor sunca zrake siju,
Po tamnoj sobi slabo se razliju,
A u njoj sjedi jedan sužanj mladi,
Zlaćanog sunca pram mu kose gladi.

A misli lete daleko od njega,
Ta one jesu tamo iza brijega,
Gdje iza brijega leži domovina,
Koja sad plače radi svoga sina.

Dušmana ruka kleta kog uhvati,
Strpa u zatvor da se muči, pati.
Tam' njeg've misli neprestano hrle
I mili domak u duhu si grle...

Kod kuće stara, boležljiva mati
Bez njega sama mora da se pati,
A on besposlen leži u tudjini,
Dok mladih ljudi treba domovini!

Strpi se malo, mili sužnju mladi,
Kod kuće sada novi dom se gradi:
Kucnut će tebi opet čas slobode,
Doći će braća, da te kući vode!

RASTANAK

Evo ceste, rastat nam se valja,
Svaki svojim putem sada kreće,
Put od puta ovdje se udalja,
Svakom drugo kreće kolo sreće.

Andjeosko bilo to je doba,
Kad smo istim putem putovali.
Isto selo, cesta, ista soba,
Morem pako ista ladja, vali...

Kakova je od nas koga briga
Morila, pa makar kak'va bila
Povjerismo drugom — čvrsta liga
Vezala nas, prijateljstva sila!

Ovdje ali križaju se puti,
Rastat nam se valja družu mili.
Došao je evo časak kruti,
Kad moramo pokorit se sili.

Evo ovdje Krista, Božjeg sina,
Pod njeg'vim zakun' se raspelom.
Geslu našem »Bog i domovina«
Vjeran budi uvijek dušom, tijelom!

A sad, brate, evo moja ruka,
Po zadnji put brata si zagrli,
Bog te čuv'o nevolja i muka.
A sad — svak nek svojim putem hrli...

METROPOLA

Lupa, svira, tutnji, huji, zvoni.
Vozi, hiti, leti, tjera, goni
Ko da pakla sila vlada sama,
Ili svijeta propast prijeti,
Ko da vatru sipa Fusiyaama,
Ili potres vlada kleti!

Kuda gledaš, svuda ljudi hite.
Svuda žurbe, grozne, strahovite.
Autu svijetom jure, aeroplani.
Poput strijele tramway juri
Ko da mjesec još te dostić kani.
Kudgod gledaš, sve se žuri.

Undergroundi kano krti ruju
Ispod zemlje, sve se vani čuju!
Zar toj hitnji zemlje dosta nije
Željeznica duga lenta?
Nije! — Ispod, iznad — svud se vije
Tempo sedmog kontinenta!

Grčki, turski, kineski govore.
Svagog kraja razne riječi ore.
Rase nema, koja ovdje nije
Od Melbourne do Londona,
Čije nacije barjak se ne vije
Sred modernog Babilona?

Tamo eno ispod zemlje nose
Teški stalci dinamita kolose.
Štoto daju gradu svjetla, snage,
Strojevima radne sile,
A sred zime još topline blage,
Velegradske li idile!

Osam sati kad sirena tutnji
Eto opet strke, žurbe, smutnji.
Smjena sila tad se vrši eno
Stroja rad da ne prestane,
I tek što bi čovjek okom treno.
Sila nova k stroju stane...

Umorno i lijeno iz dubine
Dosadanji radenik se vine,
Da se sretan u naručaj baci
Ženi svojoj — tako jure
Dan za danom podzemni junaci!
Robovi su svi kulture!

A u dvadeset i trećem katu
U tom istom ranom osmom satu
Druga vojska — četa činovnika
Piše, zbraja i računa;
Druga vojska istih mučenika,
I njih slave ide kruna.

Strojopisa tu su djeve mlade,
Što od pisma cijele kule grade,
Blagajnici, knjigovodje stari
Ravnatelji, prokuriste,
Što li znam sve — no što ime kaže.
Kad su posli, muke svuda iste.

Stražar stoji usred ceste, pazi
Da po pravoj strani svak prolazi,
Maše rukom, svima daje znake,
Da se nitko ne sukobi,
Da se spriječi zastoj, smetnje svake,
I on teško radi, robi.

Eno tamo tekar vreve prave,
Uprav' glava stoji pokraj glave,
Kupuje se, prodaje se, trži
Svakovrsne robe krasne,
Trgovaca strka: biti brži,
Radeć sve do noći kasne.

Rječito pomoćnik hvali robu,
Nudja dami »samo malu probu«,
Manequini divne halje kažu,
Poslovodje robi cijene,
Sav svoj trud u riječi si polažu,
Da se kupac ne okrene.

Zar baš svi od grada tog milioni
Robujuć zasluže krušac bo'ni?
Zar baš nitko ne bi mogo reći
Da u miru živi pravom,
Da u svog imutka živi sreći,
Ne trudeć za daljom slavom?

I tih ima — ali ti su rijetki,
To su oni, čiji tu imetki
Stečeni su, dok je ljepše bilo,
Dok se lakše služiti dalo,
A sad dali miru se u krilo,
Ali tih je, velim, malo!

Drugi svi se radeć muče, pate,
Da zarade — odmor svak si krate,
A tad njima plaća za sve jade?
— Kora hljeba, kosti gole!
Tko da njima marljivost priznade? —
Robovi su metropole!

and the end of the world was reached
the first of the world was reached
the first of the world was reached
the first of the world was reached
the first of the world was reached

A little time -- and it was night
to the end of the world was reached
the first of the world was reached
the first of the world was reached
the first of the world was reached

There was a little time -- and it was night
to the end of the world was reached
the first of the world was reached
the first of the world was reached
the first of the world was reached

PRIJEVODI

POLYKRATOV PRSTEN

Original: Friedrich v. Schiller

Na svog je dvorca stao vrata
I usred krasnog ovog sata
Na Samos baci pogled svoj:
»Gle, to je moje sve u dalju,«
On reče egipatskom kralju,
»Ti priznaj, sretan rod je moj.«

»Da, bogovi su tebi skloni,
I oni nekoć ljudi bo'ni
Pod tvojim žezlom svi su sad.
Tek jedan živi da ih sveti:
Dok od njeg' propast još ti prijeti
Te sretnim nazvat nisam rad.«

I prije još neg' kralj što svrši,
Sa Mileta već put si krši
Gle glasnik neki, noseć glas:
»O kneže, blaženi ti truni!
Sa lovor vijencem glavu kruni.
U grimiz baci vitki stas!

Pogodjen dušman našom pijesti
Jest, šalje pobjednom me vijesti
Tvoj vjerni vodja Polydor.« —
I naglom kretnjom ispod skuta
Još krvavu, al' lica kruta
Im znanu glavu diže gor'.

Al' glavom samo gost potrese.
»Nek sreća ta te ne zanese.«
I ozbiljnim mu posta glas.
»Na more misli, svoje ladje,
I buru, što ih lako snadje,
Na pučini im dvojben spas.«

Još ne završi ove riječi,
Sa obale ga vika spriječi.
To narod kliče knezu svom:
»Nam brodovlje se sretno vrati,
Na putu svud ih sreća prati,
I sretno dosp'je u svoj dom!«

I kraljevski se gost začudi:
»Da, sreća t' danas mnogo nudi,
No vjeruj, varav njen je hir.
Jer Krećana već divlje čete
Ti nevoljama ratnim prijetu
I tvoga doma mute mir!«

No tek što rječju zadnjom susta.
Sa hiljadu već klikće usta:
»Pobijedjen dušman sav je sad!
Već nitko neće da nas dira,
U zemlji našoj bit će mira.
Prevladat sreća će i rad!«

Sa zgražanjem to gost začuje.
»Da, moram priznat, sreća tu je!
No ipak svedj se bojim tog.
Da novih te ne snadje zala,
Ja bogova se bojim jala
Jer zavidan je svaki bog.

I meni sreća se je sklona
Do kraljevskoga digla trona
I prati mnogi korak moj:
Al' ipak sinka dragog uze
Sudbina kruta — moje suze
Su plaća bila sreći toj.«

Očuvat hoćeš li se toga,
Ti skrušeno zamoli boga,
Da k sreći pruži još ti bol.
Jer svakog jednoć sudba skrši.
Bez bola nitko još ne svrši
Odkada postoji taj dol.

Pa ako bogovi ti neće
Priuštiti nedostatak sreće.
Moj savjet, prijatelju, čuj:
Od svega što ti srcu drago,
Najdraže odaberi blago
I baci ga u more tuj!«

A Polykrata strah poprima:
»Od svega, što u zemlji ima
Mi najdraži je prsten taj.
Tog rado moru ću posvetiti.
Tad bogovi se neće svetiti.
Opasnosti će biti kraj!«

On baci prsten svoj u more,
Al' drugog jutra prije zore
Pristupi ribar k njemu star:
»U lovu, gle, imadoh sreću!
A ribu ovu ponajveću
Tu, kneže, dajem ti na dar!«

A kuhar ribu kad razreže
Bez daha on dotrči: »Kneže!
U ribljoj nadjoh utrobi
Taj prsten što ti sinoć baci!
To bogova su samih znaci.
Bezgranična je sreća ti!«

A gost sad viknu: »Bog mi prosti,
Al' gostoprimstva tvog mi dosti!
Ti meni ne možeš bit drug...
Ta bogovi ti propast žele,
Kad tol'ku sreću ti udijele! —
Ja stoga ostavljam tvoj krug!«

B U R A

Original: Julius Wolff

Hladna je noć, na obali mora.
 Ledena bije opasna bora.
 Valovi poput brda se dižu.
 Duboko već u kopno dostižu.
 Ribari sela groznom u muku
 Zure u paklenu, strašnu buku,
 Svakog što časa propast im znači.
 Oh, kako bijesno, bijesno harači!
 I usred paklenog ovog sklopa
 Začu se mukli hitac iz topa:
 Hitac u pomoć — oni već skoče
 K obali hitrim korakom kroče.
 Tamo — ah gle — na opasnoj hridi
 Brod se u dalju nasukan vidi.
 »Čamac u more i svi unutra,
 Čekat ne može tu se do sutra!
 Harro — ah gdje je vodja nam vrli?
 Da nam sad bodreć u pomoć dohrli!?
 — »Ah, ta on osta u drugom selu,
 Reče da bavit noć će se cijelu!«

Svom snagom svak na poso se baca,
 Život izgubit nitko ne žaca.
 Gvozdenom rukom vesla se lati.
 U borbu s bijesnim morem uhvati.
 — Onim na kraju dašak već susta,
 Gledajuć boja opasna, pusta,
 Buru što bijesne valove bije —
 Užasa takvog bilo još nije!
 Baš ko u paklu grmi i sijeva,
 Ipak ribarima djelo uspijeva!
 Jedan po jedan od onih sa ladje
 Spas si u nevolji konačno nađe.
 Sada još jedno — vratit se treba,
 Ribari mole pomoć sa neba.
 One na obali briga sad mori.
 Povratak još od puta je gori!
 Bura sve više preuzimlje maha,
 Ljudima srce staje od straha.

Konačno ipak, sve bliže i bliže
 K obali teški čamac dostiže.
 Čas još — al' onda ribarima smjelo
 Uspjelo divno spasenja je djelo!

Tu je i Harro, pita ih samo:
 »Jesu li svi?« — »Ne, jedan je tamo!
 Jedan od ljudi tamo nam osta.
 Bilo u čameu već ih je dosta!
 »Idemo po njeg'!« mladić će glasno.
 »Nikako, Harro! — Vidjet je jasno,
 More sve jače i jače vrije,
 Spasit tog jednog moguće nije!
 Svi tako zbore, al' on kod tog osta:
 »Spasiti moram toga još gosta!
 Hoće l' tko sa mnom?« — Šutnja. — »Pa neka!

Sam ću, jer sveta dužnost me čeka.«
 Pred njeg sad stupi stara mu mati:
 »Nemoj, o Harro, sinko mi zlati!
 Otac na moru pogibe slavno,
 Uwe, tvoj bratac nesta već davno.
 Bog zna, kog mora žrtva je posto.
 Jedini ti si sad mi još osto!
 Sad ćeš i ti još...« — »Sudba je taka,
 Majčice, majko, budi mi jaka!
 Ali ja moram tako se vladat.
 Makar ko Uwe sad ću nastradat!
 Majko, u Božjoj svi smo mi ruci...«
 Ona se za njeg hvata u mucu:
 »Na me pomisli, ja sam ti mati!
 — »Majčice draga, tko li će znati.
 Onaj na brodu na nas što čeka.
 I za njeg strepi majčica neka!...«
 Uzalud majka kuka i plače.
 Harro u čamac odlučno skače.
 A iz ribara maloga kruga
 Vinu se k njemu još četir' druga.
 Vesla uhvate gvozdenom rukom.
 Da se u more otisnu s mukom.

Onim na kopnu srce je stalo,
Sad će do broda... sada... još malo...
Eno — oh, Bože! — zgodi se čudo,
Svladaše oni more to hudo.
A kad do broda čamac sad stiže
Harro se junački privi bliže.
Baš kada brod se malo nakrivi,
Harro već brže neznanca privi!
Sada još natrag! — Harro se zgrozi,
»Bože moj dragi, sada pomози!«

Eno dolaze kopnu sve bliže.
Naglo na krmi Harro se diže;
Prije neg' brodić k obali prista,
Viknu on glasa gromorna, čista:

»Majko! U sretnom rodih se času.
Uwu, tvog sina privedoh spasu!«

S A D R Ź A J:

UMJESTO PREDGOVORA:

Futurizmu...

USPOMENE:

Dan duša
In memoriam Domjaniću
Tvoj put ti nije...
Kad su ono...
Majka
Teške misli

DOMOM I SVIJETOM:

Susjedgradski sni
Kormilareva vizija
Če žmehko ti je...
Sužanj
Rastanak
Metropola

PRIJEVODI:

Polikratov prsten
Bura.

38